

Integračný proces devízových trhov

Integračný proces devízových trhov prebiehal v 2 rovinách:

- rozvoj voľnej zmeniteľnosti
- postupný rozvoj eurodolárového, euromenového a svetomenového trhu

Tvorbou dolárových depozít mimo územia USA vznikajú **eurodoláre**.

Teritoriálne rozmiestnenie jednotlivých devízových trhov zaisťuje možnosť nepretržitého obchodovania 24 hodín denne.

Devízový obrat na svet. dev. trhoch niekoľkonásobne prevyšuje obrat zahr. obchodu všet. štátov sveta.

Rozoznávame :

1. externe zmeniteľné meny
2. interne zmeniteľné meny

Spôsob vymedzenia ústredného kurzu:

- podľa pomeru zlatých obsahov porovnávaných mien
- vzťahom k inej mene
- vzťahom k skupine mien
- na základe administratívneho vymedzenia

Faktory devízového kurzu:

1. endogénne – export a import tovaru, služieb, kapitálu , dôchodkov a transférov
2. exogénne – devíz. intervencie

Ďalšie faktory: rozdielne zdanenie, polit. a ekon. riziká, transakčné náklady, devalvácie, očakávania...

Prístupy:

- a.) platobne bilančný prístup
- b.) monetárny prístup – vychádza zo zmeny ponuky peňazí v rôz. krajinách
- c.) prístup modelu trhu aktív – výška kurzu je ovplyvnená očakávanou hodnotou aktív v budúcnosti, očakávaným úrokom a budúcim kurzom

d.) prístup z teórie portfólia

Členenie systémov devízových kurzov:

1. NEPRUŽNÉ /rigidné/

- nereagujú na vývoj trh. faktorov
- základná parita nevyjadruje kúpnu silu danej národnej meny a teda nevyjadruje v určitom okamihu či období ani reálne množstvo domácich peňažných jednotiek potrebných k získaniu jednotky zahraničnej meny

2. PRUŽNÉ /flexibilné/

- typické pre zmeniteľné meny
- predpokladá zmenu parity v prípade, že skutočný kurz sa podstatne odchýlil od vymedzenej oficiálnej parity

OSCILÁCIA

Pružné – podliehajú veľmi krátkodobo evidovateľným pohybom

Nepružné – nepodliehajú veľmi krátkodobo evidovateľným pohybom od oficiálnej parity

OVPLYVNĚOVANIE VÝVOJA KURZU

Pružné – hlavný nástroj je tu intervenovanie

Nepružné – typické je stanovenie zvláštnych vnútorných kurzov, kurzových koeficientov, zrážok a prirážok

1. NEPOHYBLIVÉ - plnili funkciu mechanického prepočítavada na domácu menu

a.) nekorigované

b.) korigované

I. devízovými nástrojmi / zrážky, prirážky, koeficienty/

II. nedevízovými nástrojmi / rozdiely zahr. obchodu

2. DEFIRENCOVANÉ – od konca 2. sv. v.

Môže tu byť určená základná parita, ale plat. transakcie so zahraničím neprebiehajú v kurze odvodenom od nej, ale môžu sa uskutočňovať podľa kurzov osobitne vymedzených z dvoch hľadísk:

a.) podľa druhov zahr. platieb / pre jed. skupiny inkás a úhrad /

b.) podľa menových platobných kritérií / vymedzí kurz pre jed. krajiny /

Diferencovanie teda môže ovplyvňovať zmeny v nár. hospodárstve, ak zvýhodňuje niektoré krajiny, v kt. chce zlepšiť svoju plat. bilanciu...

1. S OBMEDZENOU OSCILÁCIOU

- s prirodzenými limitmi oscilácie / horný zlatý a dolný zlatý bod /
- s umelými limitmi oscilácie / horný intervenčný a dolný intervenčný bod = dolné pásmo oscilácie / tento systém je známy ako Bretton-woodsky systém
- neskoršie zmeny:
 - rozšírenie pásma oscilácie: a.) kurzy so širším pásmom oscilácie
 - b.) kurzy s užším pásmom oscilácie
- zmeny zákl. parity
- a.) kurzy s nepravidelnou intervenciou
- b.) kurzy s pravidelnou intervenciou

2. S NEOBMEDZENOU OSCILÁCIOU – po 1. sv. v. , ide skôr o teoretický model, resp. nemá vymedzené nejaké limity či hranice oscilácie